

BOSNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE  
SREDNJOBOSANSKI KANTON  
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU  
Broj: 51 0 Ps 199744 24 Pž 2  
Novi Travnik, 4.2.2025. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija Senad Begović, predsjednik vijeća, Aida Pezer-Alić i Denis Trifković, članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja FEROELEKTRO d.d. Sarajevo, ul. Maršala Tita br. 28. Sarajevo, koga zastupa punomoćnik Emir Spaho advokat u Advokatskom društvu Spaho d.o.o. Sarajevo, protiv tuženog SA DAGITIM d.o.o. Kreševo, ul. Resnik bb, Kreševo, koga zastupa punomoćnik Đoko Okuka, zaposlenik tuženog, radi utvrđenja ništavosti, vrijednost spora 10.100,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj na presudu Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 Ps 199744 22 Ps 2 od 1.10.2024. godine, na sjednici vijeća održana 4.2.2025. godine donio je sljedeću:

### PRESUDU

Žalba tužitelja se odbija kao neosnovana i presuda Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 Ps 199744 22 Ps 2 od 1.10.2024. godine potvrđuje.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova za sastav žalbe u iznosu od 1.053,00 KM kao neosnovan.

### Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja kojim je tražio da se utvrdi da je od 24.12.2020. godine ništava registracija osnivanja tuženog SA DAGITIM Društvo s ograničenom odgovornošću Kreševo, sa sjedištem u ul. Resnik bb, Kreševo, MBS: 51-01-1403-09, upisan u registar pravnih lica Općinskog suda u Travniku, kao i da se naloži Općinskom sudu u Travniku, odjeljenju registra pravnih osoba, da izvrši brisanje privrednog društva SA DAGITIM Društvo s ograničenom odgovornošću Kreševo, MBS: 51-01-1403-09, u registarskom predmetu i to registarskom ulošku registarskog suda upisnika za SA DAGITIM Društvo s ograničenom odgovornošću Kreševo, sa sjedištem u ul. Resnik bb, Kreševa/ MBS: 51-01-1403-09.

Protiv ove presude žalbu je blagovremeno izjavio tužitelj zbog pogrešne primjene materijalnog prava, povrede pravila postupka i člana 8. Zakona o parničnom postupku FBiH sa prijedlogom da se žalba uvaži i presuda preinači na način da se tužbeni zahtjev usvoji. U žalbi ističe da je prvostepeni sud tužbeni zahtjev odbio, između ostalog, i zbog zauzetog mišljenja da "...činjenica likvidacije osnivača društva (u konkretnom predmetu BFS LOGISTIK AG) ne predstavlja osnov da takva činjenica (likvidacija osnivača) povlači za sobom ništavosti registracije društva i brisanje društva iz sudskog registra, niti je takvo nešto propisano bilo kojim zakonom", kako je to naveo u pasusu 5, na stranici 11 pobijane presude. Postupajući sud, pogrešno i neosnovano, je zaključio da se utvrđivanje ništavosti u skladu sa primjenom člana 62. stav 1. tačka b. i člana 74. Zakona o privrednim društvima FBiH, ostvaruje isključivo u okviru vanparničnog postupka. Tužitelj ističe da je predmetni postupak pokrenut na osnovu člana 62. ZPD-a, a u vezi sa članom 74.

ZPD-a. Sam gubitak pravne i poslovne sposobnosti društva osnivača, propisan je članom 62. stav 1., tačka b., Zakona o privrednim društvima FBiH, kojim je propisano da je registracija privrednog društva ništava ako ne postoji pravna i poslovna sposobnost svih osnivača. Analogno navedenom članu Zakona, te provedenim dokazima u samom postupku, nesporna činjenica je da društvo tuženog, zaključno sa danom 21.12.2020.godine, nije moglo obavljati bilo kakve poslove, odnosno nije moglo stvarati prava i obaveze u pravnom prometu, uslijed činjenice da su nastali razlozi zbog kojih društvo ne može funkcionirati. Članom 73. tačka d., ZPD-a, propisano da društvo prestaje „prestankom na osnovu odluke suda...“ S tim u vezi, tužitelj ističe da iz provedenih dokaza, nesporno proizlazi da je pravna i poslovna sposobnost osnivača izgubljena, te je samim tim i registracija društva tuženog ništava, što je pobijanom presudom postupajući sud u potpunosti pogrešno i neosnovano cijenio tvrdeći da „... takva činjenica (likvidacija osnivača) ne povlači za sobom ništavosti registracije društva i brisanje društva iz sudskog registra, niti je takvo nešto propisano bilo kojim zakonom.“ Nesporna je činjenica da je likvidacijom osnivača društva — BFS LOGISTIK AG, društvo tuženog izgubilo zakonom propisane uvjete za daljnje postojanje društva u obliku u kojem je upisano u sudski registar. Kako je jedan od osnovnih preduvjeta postojanju društva — pravna i poslovna sposobnost osnivača nekog privrednog društva, likvidacijom društva osnivača u Švicarskoj, automatizmom se izgubila i skupština društva tuženog, budući da je u društvu tuženog samo jedan član osnivač — a s tim u vezi, i skupštinu društva čini u 100% omjeru sam osnivač. S tim u vezi, tužitelj ponovno ističe činjenicu da društvo tuženog, od dana 21.12.2020.godine, faktički posluje bez Skupštine društva, te bez pravne i poslovne sposobnosti osnivača, što je u cijelosti protivno zakonskim odredbama koje reguliraju navedeno, a što je i propisano članom 74. stav 1. točka a. ZPD-a. Tužitelj ističe da je osnovanost tužbenog zahtjeva dodatno dokazana, obzirom da Skupština Društva nije mogla teoretski i praktično biti održana, uslijed samog brisanja i likvidacije jedinog člana Skupštine. Cijeneći navedeno, u cijelosti su ispunjena te dokazana dva elementa koja automatizmom postaju razlozi za prestanak jednog društva, a oni su propisani članovima 74. stav 1. točka a., ZPD-a kojim je propisano „najviši organ društva ..., ne sastaje se i ne vrši svoja ovlaštenja, duže od dvije godine.“ Također, uz navedeni član Zakona, osnovana je primjena i člana 359. stav 1. točka b. ZPD-a, a koja glasi: „d.o.o. prestaje odlukom suda, ako skupština društva nije održana osam mjeseci od isteka roka za izradu godišnjeg obračuna...“ Unatoč svemu navedenome, pobijanom presudom se odbijanje tužbenog zahtjeva temelji na pogrešnom zaključku da likvidacija osnivač ne povlači za sobom ništavosti registracije društva i brisanje društva iz sudskog registra, niti je takvo nešto propisano bilo kojim zakonom. Cijeneći navedeno, žalitelj ističe da je očito da je društvo tuženog 4 (četiri) godine, poslovalo bez svog osnivača, odnosno bez Skupštine društva kao osnovnog i najvažnijeg organa jednog Društva, koji garantira funkcioniranje društva te zakonitost poslovanja. Dakle, kao osnovni preduslov brisanju društva tuženog, te njegovoj likvidaciji, propisano je da postupajući Sud utvrdi ništavost upisa u sudski registar, što je i zahtijevano tužbenim zahtjevom. Upravo predmetni postupak predstavlja ispunjavanje navedenog preduslova za konačno brisanje, odnosno likvidaciju društva. Pobijanom presudom, u pasusu 3. stranice 13 iste, postupajući sud na identičan način potvrđuje svoj stav da navedenim odredbama, i to članom 62. stav 1. tačka b i članom 74. ZPD-a, kao i članovima 68, 69. i 70. Zakona o registraciji privrednih subjekata, da nije propisana ništavosti registracije društva i brisanje iz sudskog registra ako je osnivač pravno lice koje u postupku likvidacije društva

likvidirano nakon pravosnažnog upisa osnivanja društva, nakon gore navedenih rokova“.Ovdje se dodaju rokovi kao dodatni razlozi za odbijanje tužbenog zahtjeva. Ovakav stav postupajućeg suda je u potpunosti pogrešan i neosnovan iz razloga što se tužbenim zahtjevom tražilo utvrđenje ništavosti registracije na osnovu članova 62. i 74. ZPD-a, a utvrđenje/oglašavanje ništavosti nije uopšte vezano nikakvim rokovima niti može biti, što je sud u potpunosti pogrešno cijenio. Upravo je iz tog razloga u stavu 2. člana 62. ZPD-a propisana mogućnost otklanjanja nedostataka kao razloga ništavosti u dodatnom roku od 90 dana, ako je to otklanjanje moguće. U stavu 2 člana 74. se također propisuje mogućnost određivanja dodatnog roka za otklanjanje uzroka zbog kojih je donošenje odluke predloženo.U konkretnom slučaju, činjenica likvidacije i prestanka postojanja osnivača tuženog je nedostatak kojeg nije bilo moguće naknadno otkloniti, niti je te nedostatke postupajući sud uopšte pokušao otkloniti. Navedenim odredbama nisu propisani nikakvi rokovi niti mogućnost nastupanja štetnih posljedica istekom roka, kako se to pogrešno navodi u iznad citiranom pasusu 3 stranice 13 pobijane presude.Rokovi u konkretnom slučaju i ne mogu postojati jer se radi o odredbama koje predviđaju brisanje društva uslijed ispunjavanja uslova za brisanje zbog ništavosti same registracije.Dakle, ovdje se radi o tužbenom zahtjevu utvrđivanja ništavosti registracije tuženog, dok se navedeni rokovi na koje se pobijanom presudom sud neosnovano poziva odnose na odredbe članova 68., 69. i 70. Zakona o registraciji privrednih društava, koji propisuje rokove zainteresiranim licima za podnošenje zahtjeva za brisanje iz registra.Ove odredbe, odnosno rokovi, su u konkretnom slučaju nerelevantni jer se, kako je to već rečeno, radi o tužbenom zahtjevu utvrđivanja ništavosti upisa u sudski registar, a što nije vezano nikakvim rokom. S druge strane, Član 70. Zakona o registraciji poslovnih subjekata propisuje i obavezu nadležnom registarskom sudu da po službenoj dužnosti pokrene postupak brisanja privrednog društva kada se za to ispune uslovi, a to definitivno jeste činjenica utvrđivanja ništavosti upisa u registar, koju tužitelj tužbenim zahtjevom traži, koju je nesumnjivo dokazao, a što je pobijanom presudom neosnovano odbijano uslijed pogrešne primjene odredbi materijalnog prava i ucijenih povreda parničnog postupka. Nadalje, postupajući sud u pobijanoj presudi, u pasusu 2. strana 11, da tužitelj u potpunosti zanemaruje činjenicu iz rješenja o izmjenama podataka Općinskog suda u Travniku broj .051-0-Reg-24000106 pd 15.03.2024. godine, odnosno daje kao osnivač društva SA DAGITIM do. o. Kreševo sada upisan Stanić Sebastijan sa kapitalom 10.000,00 i ugovorenim kapitalom 10.000, 00 KM, procent 100%, a ne BFS LOGISTIK AG.Tužitelj ne zanemaruje tu činjenicu već istu naglašava, a postupajući sud pobijanom presudom zanemaruje činjenicu izvršenog upisa novog osnivača društva na osnovu Ugovora o pronosu udjela zaključenog 2024. godine između novog osnivača i osnivača koji je prestao da postoji dana 21.12.2020.godine.U potpunosti nejasno temeljem Čega je dosadašnji osnivač društva SA DAGITIM d.o.o. Kreševo, zaključio bilo kakav Ugovor sa BFS LOGISTIK AG, iz Švicarske.Nepobitna činjenica je da društvo BFS LOGISTIK AG, kao osnivač društva tuženog ne postoji, odnosno isto je likvidirano, odnosno brisano iz nadležnog sudskog registra dana 21.12.2020.godine.Dakle, u potpunosti je nejasno kako je društvo koje je brisano, i koje je izgubilo svoju pravnu i poslovnu sposobnost sukladno odredbama ZPD-a, moglo u 2024.godini zaključiti Ugovor o prijenosu udjela.Društvo BFS LOGISTIK AG, faktički sa danom brisanja, odnosno sa danom 21.12.2020.godine je izgubilo pravnu i poslovnu sposobnost po sili Zakona, te kao takvo nije niti moglo zaključiti bilo kakav obligaciono-pravni posao. Ovakav upis novog osnivača je postupajući sud uzeo „zdravo za gotovo“, te je na osnovu istog donio zaključak „ da činjenice na kojima tužitelj zasniva tužbeni zahtjev više ne

postoje“ što je jedan od razloga zbog kojih je tužbeni zahtjev neosnovano odbijen. Upravo je navedena činjenica dodatni razlog osnovanosti utvrđenja ništavosti upisa registracije tuženog, jer je apsurdno i nedopustivo da se presudom suda koji je dužan po službenoj dužnosti da pazi na ništavosti bez obzira na sadržaj tužbenog zahtjeva, kao argument odbijanja tužbenog zahtjeva koristi Ugovor o prijenosu udjela kojeg je potpisalo društvo koje je prestalo da postoji 4 godine prije zaključivanja samog ugovora. Tužitelj ističe da je postupajući sud, odbijanjem isticanja alternativnog tužbenog zahtjeva, odnosno raspravljanja o istom, učinio bitne povrede parničnog postupka koje pobijanu presudu čine nezakonitom. Naime, tužitelj je na glavnoj raspravi održanoj 04.09.2024. godine istaknuo i alternativni tužbeni zahtjev na osnovu primjene člana 56. i 57. ZPP-a, što je postupajući sudija rješenjem odbio s obzirom da se radi o preinaci kojoj se tuženi protivio, a do preinake je došlo na glavnoj raspravi. Napominje da je tužitelj na zapisniku naglasio da se alternativni tužbeni zahtjev ističe obzirom na činjenicu da je došlo do promijenjenih okolnosti na prethodnom ročištu za glavnu raspravu, konkretno promjene osnivača tuženog odnosno promijene u Registru privrednih društava u odnosu na tuženog, što predstavlja okolnosti koje su nastale nakon podnošenja tužbe, u skladu sa stavom 2. člana 56. ZPP, te je postavljenim alternativnim zahtjevom iz iste činjenične osnove zahtijevano novo drugačije utvrđenje ništavosti preduzetih radnji tuženog u konkretnom, ograničenom periodu a ne ništavosti samog upisa u registar tuženog, što je zahtijevano osnovnim tužbenim zahtjevom. Pravilnom primjenom odredbe stava 2. člana 56 ZPP-a, ovakvom alternativnom tužbenom zahtjevu, uslijed opisanih razloga i okolnosti, nije bila potrebna suglasnost tuženog kao suprotne strane, što je sud pogrešno cijenio. Također, u konkretnom slučaju ovakva preinaka od strane tužitelja nije mogla ranije preduzeti s obzirom da je na prethodnom ročištu za glavnu raspravu saznao za razloge zbog kojih je alternativni tužbeni zahtjev i podnesen, te je sud mogao o alternativnom tužbenom zahtjevu raspraviti odmah na ročištu bez odlaganja, čime su bili ispunjeni uslovi iz stava 4 člana 57. ZPP-a da sud dopusti preinaku unatoč protivljenju tuženog, što postupajući sud nije učinio. Bitno je naglasiti da je postupajući sud na ročištu za glavnu raspravu dopustio predlaganje i izvođenje novog dokaza i to Rješenje o izmjenama podataka Općinskog suda u Travniku br. 051-0-Reg24000106 od 15.3.2024. godine, iako se radi o glavnoj raspravi, a konkretno taj dokaz je razlog i osnov isticanja alternativnog tužbenog zahtjeva kojeg je postupajući sud odbio, iako su bili ispunjeni svi zakonski uslovi za dopuštanje raspravljanja o istom, čime su parnične stranke stavljene u nejednak položaj uslijed nejednakog postupanja prema istima od strane suda, čime su također učinjene bitne povrede parničnog postupka.

U odgovoru na žalbu se osporava osnovanost žalbe sa prijedlogom da se odbije.

Pošto je ispitao prvostepenu presudu u dijelu koji se pobija žalbama i po službenoj dužnosti shodno odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15- u daljem dijelu teksta: ZPP ), drugostepeni sud je zaključio:

Žalba nije osnovana.

Iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda, zasnovanog na ocijeni dokaza izvršenoj u skladu sa čl. 8. ZPP, odnosno svakog dokaza pojedinačno i u međusobnoj vezi, koje kao pravilno i potpuno prihvata i ovaj sud proizilazi sljedeće:

- da je među parničnim strankama nesporno da je tuženi upisan u registar privrednih društava Općinskog suda u Travniku,
- da je između stranka vođen izvršni postupak pred Općinskim sudom u Sarajevu pod poslovnim brojem: 65 0 Ip 481487 21 Ip 2 u kojem je dana 2.11.2021.godine doneseno rješenje o dosudi, koje je postalo pravosnažno, kojim su nekretnine izvršenika prodane prvom licu BBI Real Estate d.o.o.Sarajevo,
- da je osnivač tuženog bilo pravno lice BFS LOGISTIK AG, Switzerland, Revitrug Treuhand AG Meallstrasse 9A 6304 Zug, koje je brisano iz sudskog registra Kantona Zürich, dana 21.12.2020. godine, a što sud utvrđuje na osnovu izvoda privrednog registra Kantona Zug, Švicarska, za BFS LOGISTIK AG, Switzerland, Revitrug Treuhand AG Meallstrasse 9A 6304 Zug od 22.02.2022. godine, sa prijevodom stalnog sudskog tumača za njemački jezik,
- da je kao osnivač tuženog sada upisan Stanić Sebastijan sa osnovnim kapitalom 10.000,00 i ugovorenim kapitalom 10.000,00, procenat 100%., a kao ovlaštena lica za zastupanje Okuka Đoko i Stanić Goran, koji je izvršen na osnovu rješenja o izmjenama podataka Općinskog suda u Travniku broj 051-0-Reg-24000106 od 15.03.2024. godine,
- da je pravni osnov te promjene Ugovor o istupanju osnivača iz društva i prijenosu cjelokupnog udjela na novog osnivača koji pristupa društvu uz naknadu broj 03/23 od 13.2.2024. godine.

Dalje iz stanja u spisu proizilazi da je tužitelj svoj zahtjev zasnivao na činjenici da je osnivač tuženog privredno društvo BFS LOGISTIK AG, dana 24.12.2020. godine pravno likvidiran, te da zbog navedenog od 24.12.2020. godine ne postoji pravna i poslovna sposobnost jedinog osnivača tuženog u skladu sa odredbama člana 62. stav 1. tačka b. Zakona o privrednim društvima FBiH ("Službene novine FBiH", br. 81/2015 i 75/2021 od 22.09.2021.godine- u daljem dijelu teksta: ZPD), zbog čega je registracija osnivanja SA DAGITIM d.o.o. od dana okončanja likvidacije, odnosno brisanja iz sudskog registra privrednih društava u Švicarskoj, što je dan 24.12.2020. godine ništava, odnosno više ne postoje zakonom utvrđeni uvjeti za daljnje postojanje društva u obliku u kojem je upisan u registar privrednih društava, (član 74. stav 1. tačka d., ZPD ), zbog čega se mora brisati iz sudskog registra privrednih društava (član 68. i 69. Zakona o registraciji poslovnih subjekata Federacije Bosne i Hercegovine).

Suprotno žalbenim navodima, prvostepeni sud je pravilno primijenio čl. 62. ZPD kada je u ovakvoj činjeničnoj i pravnoj situaciji odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan. Naime, pitanje ništavosti registracije, što je i zahtjev tužitelja, regulisan je ZPD i to u čl. 62. stav.1 tačka b. (dio poglavlja VII o osnivanju društva-ništavost registracije osnivanja privrednog društva) kojim je propisano da ukoliko nije drugačije utvrđeno Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine, registracija osnivanja privrednog društva ništava je, između ostalog, ako ne postoji pravna i poslovna sposobnost svih osnivača. Stavom 2. istog člana propisano je da ako je osnov ništavosti registracije privrednog društva moguće otkloniti, nadležni sud nakon pokretanja postupka za utvrđivanje ništavosti određuje rok najduže 90 dana za otklanjanje nedostataka i za to vrijeme zastaje sa postupkom.

Dakle, navedeni član, kojeg je i žalitelj naveo u tužbi kao osnov, propisuje mogućnost utvrđivanja ništavosti registracije osnivanja privrednog subjekta,

propisujući razloge zbog kojih se može tražiti utvrđivanje ništavosti, među kojim je i razlog propisan pod tačkom b) na kojem tužitelj zasniva svoj zahtjev- ne postoji pravna i poslovna sposobnost svih osnivača.

Obzirom da Zakonom o registraciji poslovnih subjekata (Službene novine FBiH, broj 27/05, 68/05, 43/09, 63/14 i 85/21) nije propisana ništavost registracije društva i brisanje društva iz sudskog registra, ako je osnivač pravno lice koje u postupku likvidacije društva likvidirano nakon pravosnažnog upisa osnivanja društva, prvostepeni sud pravilno zaključuje da je ispunjen uslov iz čl. 62. stav 1. ZPD za ocjenu osnovanosti tužbenog zahtjeva po tom Zakonu ( ZPD).

Žalitelj gubi iz vida činjenicu da navedeni član propisuje mogućnost utvrđivanja ništavosti registracije osnivanja privrednog društva, propisujući i razloge te ništavosti, među kojim je i nepostojanje pravne i poslovne sposobnosti svih osnivača, koja s obzirom na zakonom propisano pravo na utvrđivanje ništavosti registracije osnivanja znači da je pitanje postojanja pravne i poslovne sposobnosti svih osnivača ili eventualno jednog osnivača, ako ih nije postojalo više, samo od značaja ukoliko je taj razlog postojao u vrijeme osnivanja, a ne ako je nastupio naknadno, kao što je u konkretnom slučaju riječ, jer je iz stanja u spisu, pa i samih činjeničnih navoda tužitelja, proizilazi da je jedini osnivač tuženog bilo pravno lice BFS LOGISTIK AG, Switzerland, Revitrag Treuhand AG Mealistrasse 9A 6304 Zug, koje je brisano iz sudskog registra Kantona Zürich, dana 21.12.2020. godine, kada je izgubilo pravnu i poslovnu sposobnost, dakle naknadno ( nakon izvršene registracije osnivanja tuženog ) što nije ZPD propisani razlog ništavosti. Naknadni gubitak pravne i poslovne sposobnosti svih osnivača, pa analogno i jednog, ako je osnivač samo jedno pravno ili fizičko lice, ne može imati za posljedicu utvrđivanje ništavosti registracije osnivanja, niti može imati za posljedicu brisanje pravnog lica iz sudskog registra po osnovu prethodno utvrđene ništavosti takvog upisa, na čemu žalitelj insistira u toku cijelog postupka, pa i u žalbi, postavljajući tužbeni zahtjev u tom pravcu.

Obzirom da sud na temelju čl. 2. stav 1. ZPP odlučuje u granicama zahtjeva koji su stavljeni u postupku, a da je žalitelj svojim zahtjevom tražio utvrđivanje ništavosti registracije osnivanja tuženog počev od 24.12.2020.godine, tj. sa datumom kada je osnivač tuženog izgubio pravni subjektivitet ( 21.12.2020.godine ), nije od značaja da li su konkretnom slučaju ispunjeni uslovi propisani čl. 74. ZPD kojim su regulisani drugi slučajevi prestanka društva propisujući da društvo može prestati odlukom suda donesenom na osnovu zahtjeva nadležnih organa ili lica koje dokaže pravni interes, između ostalih, ako više ne postoje zakonom utvrđeni uvjeti za daljnje postojanje društva u obliku u kojem je upisano u registar društava ( tačka d). ZPD je jasno propisano kada i pod kojim uvjetima, tj. iz kojih razloga se može tražiti utvrđivanje ništavosti registracije osnivanja društva, te se samo iz tih razloga može tražiti utvrđivanje ništavosti, a ne iz drugih razloga koji su tim Zakonom propisani kao razlozi na osnovu kojih se može tražiti prestanak društva, među kojim su i oni propisani čl. 74. ZPD jer ti razlozi ne mogu imati za posljedicu ništavost registracije osnivanja, kakav je zahtjev tužitelj postavio i za koji je sud u smislu čl. 2. stav 1. ZPP vezan, niti imati za posljedicu brisanje takvog društva iz sudskog registra samo zato što je tužitelj osnovanost zahtjeva za utvrđivanje ništavosti registracije osnivanja, kao posebnog zahtjeva propisanog ZPD, uz posebno propisane razloge ništavosti, koji se razlikuju od razloga za prestanak društva ( čl.74), zasnivao i na čl. 74. stav 1.

tačka d ) ZPD, koji predstavljaju poseban osnov za prestanak privrednog društva, u postupku sa sasvim drugačijim tužbenim zahtjevom, kojeg žalitelj nije postavio zbog pogrešnog uvjerenja da likvidacija jedinog osnivača tuženog, koja je nastupila naknadno, sa danom 24.12.2020.godine ( pravi datum 21.12.2022.godine ), od kada ne postoje zakonom utvrđeni uslovi za daljnje postojanje društva u tom obliku, ima za posljedicu ništavost upisa za ubuduće, tj. od dana 24.12.2020.godine, zanemarujući činjenicu da ništavost djeluje retroaktivno za razliku od zakonom propisanih uslova za prestanak ( čl.74. ,73. i 359. ZPD ) čije postojanje takvo dejstvo ne mogu prouzrokovati na temelju sudske odluke o prestanku.

Dakle, naknadni prestanak jedinog osnivača, koji je po žalitelju imao za posljedicu da više ne postoje zakonom utvrđeni uvjeti za daljnje postojanje društva u obliku u kojem je upisano u registar društava, kao razlog propisan tačkom čl.74. stav 1. ZPD, nije razlog ništavosti propisan čl. 62. tačka b ) ZPD samo iz razloga što je pravno lice BFS LOGISTIK AG, Switzerland, Revitrage Treuhand AG Mealistrasse 9A 6304 Zug dana 21.12.2020. godine prestalo postojati slijedom čega je tuženi ostao upisan u sudski registar kao pravno lice bez osnivača i kao takav nije mogao egzistirati ni pravno, ni stvarno, zbog čega su sve odluke donesene nakon tog datuma, uključujući u sudske, ništave, ali i sam upis.

Stoga, činjenica da li je tuženi mogao da posluje, da bude stranka sudskih postupaka, pa i spornog izvršnog postupka koji je vođen pred Općinskim sudom u Sarajevu pod poslovnim brojem: 65 0 Ip 481487 21 Ip 2 u kojem su po njegovom prijedlogu za izvršenje prodaje nekretnine tuženog, da li je nakon 24.12.2020.godine mogao da održava skupštine društva obzirom da je jedini osnivač u to vrijeme bio likvidiran ne utječe na pravilnost i zakonitost pobijane presude jer se iz tih razloga, neovisno od činjenice da li je njihovo postojanje doista i dokazano u sudskom postupku, ovako postavljen i opredjeljen zahtjev se nije mogao usvojiti. Stoga, žalitelj neosnovano osporava pravilnost i zakonitost pobijane presude kroz žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava na tvrdnji da je prvostepeni sud pogrešno primijenio čl. 74. stav 1. tačka d) , 73. i 359. ZPD koji regulišu razloge prestanka društva na osnovu odluke suda, koji se razlikuju od razloga za utvrđivanje ništavosti registracije osnivanja iz čl. 62. ZPD, koji u ovakvoj vrsti postupaka gdje se i tužbenim zahtjevom traži utvrđivanje ništavosti, a ne prestanak društva, ne mogu utjecati na donošenje drugačije odluke.

Ovaj sud je prilikom ocjene pravilne primjene spornog čl. 62. imao u vidu činjenicu da je registracija osnivanja ništava ako je osnivač ili jedan od osnivača društva jedini član društva sa ograničenom odgovornošću nad kojim je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije ili je protiv tog društva podignuta tužba iz člana 359. stav (1) tačka a) ovog zakona ( tačka h ) tim prije jer je osnivač tuženog prestao likvidacijom, koja činjenica nije bila sporna. Međutim, i ovaj razlog je morao postojati u vrijeme registracije da bi mogao proizvesti posljedice propisane čl. 62. stav 1. ZPD slijedom čega, naknadno nastupanje ovog razloga ( pokretanje postupka stečaja i likvidacije ) ne čini registraciju osnivanja ništavom zbog naknadnog pokretanja postupka iz tačke h).

Prvostepeni sud, iz naprijed navedenih razloga, je prema mišljenju ovog Suda pogrešno cijenio i primijenio čl. 74. stav 1. tačka d ) ZPD kojim je propisano da društvo može prestati odlukom suda donesenom na osnovu zahtjeva nadležnih

organa ili lica koje dokaže pravni interes kada više ne postoje zakonom utvrđeni uvjeti za daljnje postojanje društva u obliku u kojem je upisano u registar društava obrazlažući da činjenica na kojima tužitelj zasniva tužbeni zahtjev više ne postoje, odnosno BFS LOGISTIK AG nije upisan kao osnivač SA DAGITIM d.o.o. Kreševo. Samim tim, lišeno je svakog pravnog osnova u parničnom postupku utvrđivati da je od 24.12.2020. godine ništava registracija tuženog SA DAGITIM d.o.o. Kreševo, a obzirom da je osnivač društva BFS LOGISTIK AG dana 24.12.2020. godine pravno likvidiran, jer činjenica pravne likvidacije društva BFS LOGISTIK AG više nije pravno relevantna za status upisa tuženog u sudski registar, a obzirom da BFS LOGISTIK AG više nije upisan, niti kao osnivač, niti kao vlasnik tuženog SA DAGITIM d.o.o. Kreševo.

Prvostepeni sud zanemaruje činjenicu da tužitelj razlog propisan čl. 74. stav 1. tačka d ) ZPD vezuje za ništavost registracije osnivanja tuženog, kao privrednog društva, koje je ostalo bez osnivača, slijedom čega se upis iz tog razloga, a zbog njegove nemogućnosti da zakazuje i održava skupštinu, nastupa u pravnom prometu, ima smatrati ništavim. Dakle, i ovaj osnov je naveden u funkciji dokazivanja ništavosti, a ne u funkciji dokazivanja osnovnosti zahtjeva podnesenog u skladu sa tim članom ( prestanka tuženog ) upravo zbog pogrešnom uvjerenja žalitelja da se iz tog razloga može udovoljiti njegovom zahtjevu za utvrđivanje ništavosti, zasnovanog na njegovom pravu da i taj član navedene kao osnov ( čl. 53.stav 3. ZPP ) za koji sud nije vezan. Naime, u smislu odredbe iz člana 53. stav (3) ZPP, sud nije vezan za pravni osnov tužbenog zahtjeva koji je naveo tužitelj, nego određuje pravnu kvalifikaciju spornog pravnog odnosa na osnovu činjenica koje su utvrđene u toku postupka. Shodno tome, pogrešna pravna kvalifikacija navedena u tužbi ne sprječava sud da usvoji tužbeni zahtjev kada ocijeni da je, s obzirom na utvrđene činjenice, tužitelju moguće pružiti pravnu zaštitu u okviru postavljenog tužbenog zahtjeva za koji je sud vezan. Upravo zbog ovog prava stranke i vezanosti suda za zahtjev iz tužbe kojim se traži utvrđivanje ništavosti registracije osnivanja, zahtjevu tužitelja ne može udovoljiti po osnovu čl. 74. ZPD, jer je riječ o dva različita zahtjeva.

Prema stanovištu sudske prakse nema pogrešne primjene materijalnog prava kada je sud utemeljio svoju odluku na odredbi materijalnog prava koju nije trebao primijeniti, ako bi i uz primjenu materijalno pravne odredbe koju je trebalo primijeniti valjalo donijeti jednaku odluku, a to je u predmetu slučaj, pošto je pravilno presuđeno primjenom naprijed navedenih zakonskih odredbi.

Prvostepeni sud je na stranama 13.,14. i 15. pobijane odluke pravilno citirao odredbe čl. 1.,68.,69.,70. Zakona o registraciji poslovnih subjekata (Službene novine FBiH, broj 27/05, 68/05, 43/09, 63/14 i 85/21) i iste pravilno doveo u vezu sa čl. 359. stav 1. tačka a) i 360. ZPD ,članovima 15. Zakona o likvidacionom postupku (Službene novine Federacije BiH, broj 29/03 (30.06.2003.) i 204. stav 5. Zakona o stečaju (Sl. novine F BiH br. 53/21) pravilno zaključujući da brisanje pravnog lica iz sudskog registra sud određuje u postupku likvidacije nakon što je rješenje o zaključenju likvidacionog postupka postalo pravosnažno, odnosno pravosnažnosti rješenja o zaključenju stečajnog postupka. Prvostepeni sud pravilno zaključuje da se za brisanje neosnovanog konačnog upisa podnosi zahtjev nadležnom registarskom sudu, a ne tužba u parničnom postupku i to u rokovima propisanim 68. stav 3. Zakona o registraciji poslovnih subjekata i to u subjektivnom roku od 15 dana od dana saznanja za upis i objektivnom od 90 dana od dana objavljivanja na oglasnoj



table suda i internet stranici suda, koji su davno protekli. Iz tog razloga ovaj sud u cijelosti prihvata obrazloženje pobijane odluke u tom dijelu, gdje prvostepeni sud citira članove navedenih Zakona i daje svoje obrazloženje, te se žalitelj u cilju nepotrebnog ponavljanja upućuje na obrazloženje pobijane odluke na tim stranama.

Međutim, iako je prvostepeni sud detaljno citirao i pravilno obrazložio navedene članove koje regulišu pitanje brisanja društva u registru, kako po odluci suda donesenoj u stečajnom ili likvidacionom postupku, tako i brisanje po zahtjevu zainteresovanog lica u vanparničnom postupku, kakav je postupak pred registraskim sudom, konačni zaključak prvostepenog suda da sud nije nadležan u parničnom postupku po tužbi odlučivati o zahtjevu za brisanje, na kojem je zasnovao svoju odluku o neosnovanosti ovog dijela zahtjeva, je pogrešan. Članom 62. ZPD je propisano pravo zainteresovanog lica koje ima pravni interes da tužbom traži utvrđivanje ništavosti registracije osnivanja društva, uz jasno propisane razloge iz kojih se takav zahtjev može podnijeti sudu, kroz zakonom propisan uslov da nije drugačije utvrđeno Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine, čime je na parnični sud, koji je ovlašten odlučivati o zahtjevu za utvrđivanje ništavosti, prenesena i nadležnost da odlučuje o zahtjevu za brisanje upisa registracije osnivanja jer je pravna posljedica ništavosti vraćanje u stanje kakvo je postojalo prije upisa, uključujući i upis osnivanja pravnog lica. U suprotnom, odlučivanje o zahtjevu za utvrđivanje ništavosti uz uskraćivanje prava stranci da u parničnom postupku traži da sud odluči i o zahtjevu za brisanje bi bilo bezpredmetno, jer je zakonom propisani cilj ovakve tužbe upravo naknadni prestanak društva koje je osnovano i registrirano uz postojanje takvih nedostataka koji tu registraciju čine ništavom, a koje ne može prestati bez brisanja iz sudskog registra.

Iz tih razloga, ovakva tužba, dana strankama članom 62. ZPD se ne može poistovjećivati sa stečajnim ili likvidacionim postupkom, kao ni sa pravom svakog lica koje ima pravni interes da u skladu sa čl. 68. 69., i 70. Zakona o registraciji poslovnih subjekata podnese zahtjev za brisanje neosnovanog konačnom upisa, koji ni sa aspekta pravnih posljedica ništavosti koje djeluju retroaktivno- ex tunc, nemaju istu težinu i značaj.

Tim zakonima i članovima su propisani slučajevi brisanja društva iz drugih zakonom propisanih razloga, uz obavezu suda da u postupku stečaja ili likvidacije, nakon njihovog pravosnažnog okončanja, odrede brisanje društva ili registarskog suda, koji se ne mogu poistovjećivati sa zahtjevom iz čl. 62. ZPD koji kroz svoj tekst i posljedice koje proizvodi sudsko utvrđivanje ništavosti vodi ka istom cilju kao i stečajni i likvidacioni postupak-prestanak društva na osnovu postupku koji je proveden u skladu sa Zakonom o stečajnom postupku i Zakonom o likvidaciji, koji u svakom slučaju podrazumijeva i brisanje takvog društva iz sudskog registra. Dakle, iako čl. 62. ZPD nije izričito pripisano da će parnični sud presudom naložiti brisanje društva iz sudskog registra za odlučivanje o takvom zahtjevu je nadležan parnični sud tim prije jer ništavost ima za posljedicu uspostavu stanja kakvo je postojalo prije nje i retroaktivno dejstvo.

U ovakvoj činjeničnoj i pravnoj situaciji prvostepeni sud nije povrijedio ni stav 2. čl. 62. ZPD kada žalitelju nije ostavio rok od 90 dana ili kraći rok za otklanjanje nedostataka i za to vrijeme odredio zastoje postupka. Povreda ovog člana bi mogla

postojati u situaciji da je razlog ništavosti registracije privrednog društva moguće otkloniti, što u konkretnom slučaju nije bilo moguće, tim prije jer je žalitelj svoj zahtjev od samog početka zasnivao na razlogu koji ne predstavlja razlog ništavosti propisan zakonom. Prema mišljenju ovog suda primjena stava 2. čl. 62. ZPD može biti od značaja za pravilnost i zakonitost pobijane presude samo ako je tužba bila zasnovana na zakonom propisanom razlogu ništavosti, propisanim stavom 1. slijedom čega bi se spor mogao riješiti otklanjanjem tog nedostatka od strane registarskog suda, koji u konkretnom slučaju registraciju nije izvršio protivno čl. 62. stav 1. tačka b ) jer je osnivač tuženog društvo BFS LOGISTIK AG dana 24.12.2020. godine pravno likvidiran, tj. naknadno, nakon registracije.

Nije ostvaren ni žalbeni razlog povrede pravila postupka, koji se prema navodima žalbe ogleda u povredi člana 8. ZPP koji obavezuje sud da cijeni svaki dokaz pojedinačno i u vezi da drugim. Iz sadržaja obrazloženja pobijane presude proizilazi da je sud cijenio sve izvedene dokaze stranka, kako pojedinačno, tako i međusobnoj vezi, dajući u skladu sa čl. 191. stav 4. ZPP obrazloženje takve ocjene. U konačnom, ni žalitelj osim paušalnih navoda da je sud povrijedio čl. 8. ZPP ne navodi u čemu se ta povreda sastoji, odnosno koji relevantan dokaz je sud propustio cijeliti i koje činjenice je propustio utvrditi. Činjenica da je sud na glavnoj raspravi prihvatio kao dokaz Rješenje o izmjenama podataka Općinskog suda u Travniku broj 051-0-Reg-24000106 od 15.3.2024. godine, kao dokaz tuženog, ne predstavlja povredu čl. 102. stav 2. ZPP kojim je propisano da stranke mogu tokom glavne rasprave iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako učine vjerovatnim da ih bez svoje krivice nisu bili u mogućnosti iznijeti, odnosno predložiti na pripremnom ročištu. Obzirom da je navedeno rješenje doneseno dana 15.3.2024. godine, a pripremno ročište održano 4.9.2023. godine tuženi je učinio vjerovatnim da taj dokaz nije mogao predložiti na pripremnom ročištu slijedom čega je zaključak suda o učinjenoj vjerovatnoći iz stava 2. čl. 102. ZPP opravdan. Prihvatajući ovaj dokaz sud je pravilno primijenio čl. 102. stav 2. ZPP i nije doveo stranke u neravnopravan položaj time što je prihvatio dokaz tuženog, a nije dozvolio raspravljanje po preinačenoj tužbi tužitelja. Odluka suda da udovolji zahtjevu jedne stranke, a odbije zahtjev druge ne može se smatrati favoriziranjem jedne od stranaka ukoliko je sud svoje odluke zasnovao na pravilnoj primjeni odredba ZPP što u konkretnom slučaju jeste. Stoga, ovi žalbeni navodi ne stoje.

Prvostepeni sud je pravilno primijenio član 57. stav 2. ZPP kada je na glavnoj raspravi održanoj dana 4.9.2024. godine donio rješenje kojim se ne dozvoljava raspravljanje o preinačenom zahtjevu koji je glasio: „ Utvrđuje se da je tuženi „SA DAGITIM“ d.o.o. Kreševo, u periodu od 21.12.2020. do 15.3.2024. godine, zbog nepostojanja vlasnika u svojstvu skupštine društva, izgubio pravni subjektivitet, te su sve preduzete radnje i zaključeni pravni poslovi društva u ovom periodu ništavi i kao takvi ne proizvode pravni efekat, pravilno zaključivši da nisu ispunjeni uslovi propisani tim članom kojim je ograničena mogućnost preinačenja tužbe na glavnoj raspravi saglasnošću tuženog ( stav 2. ) koja je u konkretnom slučaju izostala. Pored navedenog, žalitelj je imao mogućnost da i prije glavne rasprave u skladu sa čl. 56. stav 1. ZPP preinači tužbu isticanjem pored postojećeg zahtjeva iz tužbe i ovaj zahtjev, tako da nije bilo mjesta ni za primjenu stava 3. čl. 57. ZPP. Nadalje, zahtjev istaknut na ročištu za glavnu raspravu predstavlja zahtjev koji je protivan čl. 54. ZPP jer je istim traženo utvrđivanje činjenica, koje su se utvrđivale u toku postupka kao relevantne činjenice za presuđenje ( gubitak pravnog subjektiviteta osnivača,

nepostojanje osnivača i td. ) koje se ni u smislu čl. 54. stav 3. ZPP ne mogu tužbom utvrđivati iz razloga što utvrđivanje takvih činjenica nije predviđeno posebnim zakonom ili drugim propisom, kao zakonom propisanim uslovom za dozvoljenost takve tužbe, koji je s obzirom na sadržaj zahtjeva iz tužbe kojim je traženo utvrđivanje ništavosti registracije osnivanja tuženog od 24.12.2020.godine bespredmetan, jer bi eventualno udovoljavanje zahtjevu iz tužbe imalo za posljedicu ništavost svih odluka donesenih poslije tog datuma.

Prvostepeni sud je pobijanu odluku, činjenično i pravno jasno i potpuno obrazložio prema standardima i zahtjevima utvrđenim članom 6. Evropske konvencije i članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku FBiH, po kojima, da bi odluka bila podobna za ispitivanje po uloženom pravnom lijeku, obrazloženje iste mora sadržavati razloge o odlučnim činjenicama u svakom konkretnom predmetu (ovakav stav je zauzeo Vrhovni sud u presudi broj: 46 0 P 006187 12 Rev od 31.10.2013. godine, Ustavni sud BiH u više odluka kao i u odluci Ap-352/04 od 23.3.2005. godine).

Odluka o troškovima žalbenog postupka tužitelja donijeta je primjenom odredbi iz člana 387. stav 1. 386. stav 1 i člana 397. stav 1. Zakona o parničnom postupku. Tužitelju temeljem odredbe čl.386.stav 1.ZPP-a ne pripadaju ni troškovi sastava žalbe u traženom iznosu od 1.053,00 KM, koja je odbijena kao neosnovana.

Kako ne stoje ni ostali žalbeni razlozi koje ovaj sud nije cijenio iz razloga propisanih člankom 231. ZPO, a niti razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, u skladu sa članom 226. ZPP, to je valjalo žalbu tužitelja odbiti kao neosnovanu i prvostepenu presudu potvrditi.

Predsjednik vijeća

Senad Begović